

JAARVERSLAG 2021

DOORSTART IN EEN DYNAMISCHE WERELD

In het jaarverslag 2020 refereerde ik aan een dynamisch, interessant en leerzaam jaar. Dit jaar hebben we geleerd hoe we met iets als Covid-19 kunnen omgaan en maakten we een doorstart. Wat heeft dat voor DACE betekend?

Misschien zijn de contactbijeenkomsten wel kenmerkend voor de onzekerheid die dit jaar heeft gebracht en hoe we daarop reageerden. We hebben namelijk alle varianten van contactbijeenkomsten gehad, een virtueel ronde tafel bijeenkomst ('Value- en Cost Engineering 2.0: Samen sterker'), een hybride bijeenkomst met 1,5 meter restrictie ('Vertraging & verstoring in projecten'), een live bijeenkomst ('Levensduurkosten in de praktijk') en tenslotte een uitgestelde bijeenkomst.

Op de achtergrond heeft dit jaar voor het bestuur grotendeels in het teken gestaan van het organiseren van het ICEC World Congress in Rotterdam van 12 tot en met 15 juni 2022 (www.icecworldcongress.com). Vorig jaar schreef ik hoe het ICEC World Congress in Ghana moest worden uitgesteld naar 2024 en hoe we voor de eerste keer wereldwijd een virtueel Cost Engineering event bezochten. Dit was op dat moment een grote innovatie en dat alles in reactie op de beperkingen vanwege Covid-19. Voortbordurend op deze ontwikkelingen, heeft DACE besloten om van het door ons te organiseren Wereldcongres het eerste Hybrid ICEC World Congress te maken. Hiervoor hebben we met de contactbijeenkomsten geëxperimenteerd om te zien of dit zou kunnen werken. Met de keuze voor een hybride congres, stelden we

onszelf voor een hele grote uitdaging. We zijn immers tegelijkertijd een live en een virtueel congres aan het organiseren en als additionele uitdaging willen we het ook nog integreren.

Het Wereldcongres vindt plaats in De Doelen in Rotterdam. Het hoofdthema is 'Predictable Projects in a Dynamic World', met de volgende aandachtgebieden: Sustainability, Project Controls, Human Factor, ICT en Geografie. Er worden daar presentaties vanuit de praktijk gegeven en presentaties naar aanleiding van onderzoek door sprekers van over de hele wereld. Ook zijn er sprekers uitgenodigd die specifieke onderwerpen belichten. Daarnaast organiseren we drie talkshows rond de volgende vragen: Wat is een change? Wat betekent dit voor de Cost Engineer? Hoe gaat ICT ons daarbij ondersteunen? Tenslotte organiseren we een aantal workshops en een aantal ronde tafel verdiepingen met sprekers. Een gevarieerd programma met de mogelijkheid om kennis te delen en voldoende pauzes om optimaal te netwerken. Naast het live congres organiseren we een virtueel congres waarin het live congres gestreamd wordt en er een on demand omgeving is waar alle presentaties op ieder moment van de dag kunnen worden bekeken. Dit laatste was nodig om het tijdsverschil in de wereld te overbruggen. De inhoud van het congres kunnen we dus grotendeels beschikbaar maken. Voor het netwerken, de workshops en de ronde tafels kunnen de deelnemers het beste naar het Congrescentrum De Doelen in Rotterdam komen. Overigens leert ervaring met virtuele congressen dat ook de inhoud beter beklijft

Robert de Vries, voorzitter

tijdens een live bijeenkomst dan bij een virtuele bijeenkomst.

Buiten het Wereldcongres waar het bestuur grotendeels mee bezig is geweest, zijn er dit jaar ook weer reguliere cursussen gegeven, is er een nieuwe Certified Cost Engineering cohort gestart en hebben we een nieuw Prijzenboekje uitgebracht. Verder hebben de tien SIG's hun bijeenkomsten gehouden en is View on Value uitgegeven. Bijna een normaal jaar, zij het met een paar aanpassingen.

Dit jaar zijn er ook weer wijzigingen in het bestuur geweest. Zo hebben we afscheid genomen van Robbert Nonhof en hebben we Paul van Brussel (Shell) en Anton van der Steege (Fluor) mogen verwelkomen in het bestuur.

2022 staat in het teken van het ICEC Wereldcongres, een bijzondere contactbijeenkomst. Daarnaast zijn er natuurlijk alle andere activiteiten nog die wij als DACE-community met elkaar uitvoeren in het kader van het netwerk en kennis platform voor Cost Engineers.

Zoals ieder jaar wil ik graag iedereen weer bedanken voor hun inzet in deze roerige tijden en hoop ik u tijdens het Wereldcongres te zien.

Robert de Vries
voorzitter

DACE contactbijeenkomst juni 2021 Soesterduinen

SPECIAL INTEREST GROUPS

SIG Cost Engineering Process Industry (CEPI)

Net als in de rest van Nederland hebben we ons ook in 2021 moeten aanpassen aan de restricties rondom Covid-19. Dat heeft ertoe geleid dat we ook afgelopen jaar voornamelijk online bijeen zijn gekomen. Alleen in september hebben we een face to face bijeenkomst gehad in Soesterduinen. Aangezien het online samenwerken ook wel zijn voordelen heeft, hebben we besloten dat we voortaan om en om online en fysiek bij elkaar zullen blijven komen.

We zijn het jaar gestart met het invullen van de vier belangrijkste activiteiten ('streams') waar we als SIG voor staan. We hebben deze streams eind 2020 geformuleerd om een duidelijke

richting te geven aan waar we als SIG voor staan en waar we naar toe willen. In de loop van het jaar zijn de eerste resultaten van deze streams gerealiseerd.

De stream 'product development' heeft zich bezighouden met het ontwikkelen van een 'class V/IV estimating tool'. De tool geeft snel – op basis van 2-3 parameters – een kostenindicatie (+/- 50%), waarmee een estimator een eerste budgetraming kan gaan opstellen. De ontwikkeling van de tool is in volle gang, waarbij de focus ligt op grotere componenten (> 20 k€ aanschaf). Daarnaast heeft de SIG, aangestuurd vanuit deze stream, met hulp van een groot aantal leden de 35e editie van het Prijzenboekje verzorgd. In de periode februari-juli 2021 is alle data uit het Prijzenboekje opnieuw beoordeeld en waar nodig aangepast. Na enkele review rondes in augustus en

september kon de uitgever in oktober aan de slag, waarna in november de nieuwe editie is uitgekomen. Het Prijzenboekje is zowel in hard copy als in digitale vorm (zie www.daceprice-booklet.com) verkrijgbaar.

De 'Networking' stream heeft zich allereerst bezighouden met het inventariseren van de achtergronden van de SIG CEPI-leden. Al deze informatie komt als referentiedocument voor de leden beschikbaar, zodat men elkaar makkelijker kan vinden, bijvoorbeeld als men op zoek is naar heel specifieke expertise. Daarnaast zal deze stream zich bezighouden met de opzet, het format en de inhoud van de CEPI-bijeenkomsten.

De stream 'Marketing & exposure' heeft ervoor gezorgd dat namens de SIG CEPI twee keer een artikel in 'View on Value' is gepubliceerd. Eind 2021 en begin 2022 werkte deze stream hard aan het aanleveren van een presentatie(voorstel) voor ICEC 2022. De stream heeft een abstract voor een presentatie ingeleverd en men werkt aan een paper dat als basis voor de ICEC-presentatie zal dienen. Het is de bedoeling dat dit paper in 2022 ook vanuit de SIG gepubliceerd wordt. Tenslotte zal de hiervoor genoemde 'estimating tool' als freeware online beschikbaar komen. We verwachten dat die tool als appetizer zal gaan werken voor gebruikers om meer inhoud en details (lees: het DACE Prijzenboekje) tot zich te gaan nemen.

De stream 'knowledge development' is afgelopen jaar nog niet goed uit de verf gekomen. Dat heeft wellicht te maken met het feit dat dit onderwerp impliciet is ingebed in de overige drie streams. In 2022 evalueren we het functioneren van alle streams en zullen we waar nodig verbeteringen doorvoeren.

Al met al stond 2021 in het teken van het vormgeven en het opstarten van een nieuwe richting voor de SIG CEPI. Met een aantal mooie resultaten is dat prima gelukt. In 2022 wil de SIG graag bijdragen aan ICEC 2022. Verder blijft de SIG producten, publicaties en best practices delen en willen we uiteraard het netwerken blijven faciliteren, in wat voor vorm dan ook.

SIG Probabilistische Risico Analyse (PRA)

De SIG PRA bestaat in 2021 nog steeds uit twaalf enthousiaste leden vanuit ingenieurs- en adviesbureaus, publieke opdrachtgevers, de aannemerij en de industrie. In de SIG PRA wordt kennis met betrekking tot onzekerheden in kostenramingen en plannings uitgewisseld, onderzocht en ontwikkeld. De focus ligt op het toepassen van wiskundige technieken in de dagelijkse praktijk van het kostenramen. Naast kwantitatieve technieken is er ook ruimte voor de kwalitatieve kant.

In 2021 hebben we vanwege Corona zes digitale Teams bijeenkomsten gehad. Het waren vaak sessies met een duur van 1 tot 1,5 uur: kort, krachtig, nuttig, boeiend en vaak met grote informatiedichtheid.

BESTUURSLEDEN PER 31 DECEMBER 2021

ing. R. de Vries (Stork) BSc, MRICS
ing. W. Tange (Stork)
ir. Paul van Brussel
ing. M.R. Hengstmangers (IGG)
ing. T. de Kramer MSc PVM (Voreia)
drs. J.F. Kuijvenhoven PDEng (DSM)
drs. J. Schlagwein (Schiphol Group)
ing. B. Smolders MSc, CCE (Zuzeco)

voorzitter
secretaris/penningmeester
bestuurslid
bestuurslid
SIG Value Management
communicatie
SIG GWW
opleidingen

BESTUUR

Het bestuur vergaderde in 2021 zevenmaal.

CONTACTBIJENKOMSTEN

In 2021 vonden twee contactbijeenkomsten plaats en in verband met COVID-19 organiseerden we één Webinar. Deze bijeenkomsten werden voorafgegaan door afzonderlijke vergaderingen van de Special Interest Groups (SIG's). Tijdens de bijeenkomst leidde een aantal sprekers een actueel thema in.

18 maart 2021 Webinar

'Value- en Cost Engineering 2.0: Samen sterker'

met bijdragen van Martijn Geesink (Kodos B.V.), Thera de Kramer (AddendoValue B.V.), Niels Vlieg (Schiphol Group) en Bart Schalkwijk (Witteveen+Bos)

17 juni 2021

'Vertraging & Verstoring in projecten'

met bijdragen van Jouke van der Schors (Vijverberg), Joost Dekker (Shell), Fred Meershoek (Croonwolterendros), Jasper Tiessens (Vijverberg) en Stan Putter (Smallegange)

30 september 2021 samen met de NVBK

'Levensduurkosten in de praktijk'

met bijdragen van Gerard van Dijk (Brink), Tim van der Hoogt (Schiphol Group), Kristel van Haaren (Heijmans Infra), Carianne Schamhart (Shell), Frank Machielen (AT Osborne) en Djordy van Laar (IGG)

DACE contactbijeenkomst september 2021

Ondanks de beperkingen is de SIG PRA in beweging gebleven. We hebben ideeën uitgewisseld over een mogelijke bijdrage aan ICEC 2022 en over een te maken handreiking voor probabilistisch risicoanalyse.

De doelstelling van de SIG PRA

De SIG PRA heeft tot doel:

- Het verzamelen, uitwisselen en verder ontwikkelen van probabilistische berekeningstechnieken, ondersteunende tools en methodieken.
- Het kritisch beschouwen en wetenschappelijk toetsen van modellen en berekeningen.
- Het verbeteren van de interpretatie en het gebruik van de uitkomsten van probabilistische analyses door én voor gebruikers, besluitvormers en andere niet-inhoudelijk betrokkenen.
- Het spreken van één taal in diverse branches over (ramings)onzekerheden.

Doorkijk voor 2022

In het eerste kwartaal richten we ons op het realiseren van een mogelijke bijdrage voor de ICEC 2022 in Rotterdam. Parallel loopt de ontwikkeling voor een handleiding voor probabilistische risicoanalyse. Hiervoor is veel enthousiasme binnen de SIG PRA. Ook gaan we door met de kennisontwikkeling over:

- eisen aan voorspellende (ramings) modellen of de kwaliteit ervan meetbaar maken;
- kwantificering (rest)risico's;
- definities (statistiek & stochastiek);
- beslissen op basis van probabilistische risicoanalyse;
- objectieve en subjectieve algoritmes;
- expertmeningen in relatie tot het kwantificeren van risico's en onzekerheden;
- inrichten risicoanalyse;
- parametrische ontwerpmodellen in relatie tot kostenmodellen;
- methoden voor het kwantificeren van correlaties via expertmeningen;
- @Risk modellering, de werking van @Risk modellering.

SIG Planning (Pln)

In het afgelopen jaar kwamen de leden van Sig Pln een aantal keer online bijeen. In elke bijeenkomst werd een bepaald onderwerp uitgelicht en gepresenteerd waarna er vaak vanzelf een discussie ontstond.

Er zijn uiteenlopende presentaties gehouden over multi-project management, implementatie Relatics en de interface met de planning, verstoring en vertraging vanuit een forensisch perspectief en integratie van geld in de planning. Er liggen nog verschillende onderwerpen in het verschiet, zoals een presentatie over de rapportage mogelijkheden vanuit 'BI Publisher', risicomangement, weersinvloeden in planning en een evaluatie van 'Safran Project' software. Het is ons voornemen dit format in de toekomst voort te zetten.

De instroom van nieuw talent vanuit de aangesloten bedrijven is in het afgelopen jaar uitgebleven en zal daarom een speerpunt voor het komende jaar vormen. Als gevolg van het beperkte aantal leden hebben we één presentatie moeten doorschuiven naar het komende jaar.

In het komende jaar richten we ons op het werven van nieuwe leden en het neerzetten van de doelstelling van de SIG Pln in verhouding tot het huidige format.

SIG Parametrische Analyse (PA)

De SIG PA heeft als doelstelling om de kennis op het gebied van Parametrische Analyse met elkaar uit te wisselen. Het jaar 2021 was een jaar zonder specifieke bijeenkomsten, maar de SIG PA gaat een bijdrage leveren aan het ICEC World Congress in 2022.

SIG Grond-, Weg- en Waterbouw (GWW)

Doel van de SIG GWW is het delen van kennis in de grond-, weg- en waterbouw. Daarnaast is het een groep waarin opdrachtgevers, opdrachtnemers en adviseurs gezamenlijk ontwikkelingen in de branche beschouwen en kijken welke invloed die hebben op het vakgebied

van kostenmanagement en Cost Engineering. Inhoudelijk is de SIG GWW een samenwerkingsverband tussen DACE en de NVBK.

Vanwege Corona zijn de leden van de Special interest Group GWW in het afgelopen jaar niet fysiek bij elkaar gekomen. Er vonden wel drie online bijeenkomsten plaats ter vervanging van de fysieke bijeenkomsten, onder leiding van voorzitter Jacqueline Schlagwein en vicevoorzitter Marcel Volleberg. De SIG GWW heeft momenteel negentien leden.

Algemene tendens over 2021 is dat zowel de kostendeskundigen van de opdrachtgevers, de aannemers en de adviesbureaus allen voldoende tot druk in het werk zitten en hebben gezeten en dat er weinig capaciteit beschikbaar is voor extra activiteiten.

Specifiek is er aandacht geweest voor het rekenmodel van de SSK2018.

Daarnaast heeft de SIG GWW een bijdrage geleverd aan het NVBK-Webinar van 18 maart 2021, getiteld 'Value- en Cost Engineering 2.0: Samen sterker'.

Tijdens de laatste twee onlinebijeenkomsten zijn drie onderwerpen aangesneden die in 2022 nader uitgewerkt worden. Het gaat om:

- prijsontwikkeling van lonen en materialen in relatie tot risicoverdeling en prijsverrekening;
- aansluiting SSK2018 qua Indirecte kosten en engineeringkosten als gevolg van nieuwe contractvormen als Tweefase-contracten;
- bijdrage SIG GWW aan het ICEC World Congress 2022.

Voor dit congres heeft een aantal SIG-leden zich al definitief aangemeld voor het verzorgen van een presentatie of een andere inhoudelijke inbreng.

De bovengenoemde onderwerpen krijgen een plaats op de agenda van 2022, evenals nieuwe actuele onderwerpen die de revue passeren.

2021 is net als 2020 een soort 'tussenjaar' geweest waarin we, ondanks de Coronapandemie, op een open manier kennis met elkaar hebben gedeeld en initiatieven voor samenwerking hebben gesignaleerd. Hopelijk kunnen we in het komende jaar weer fysiek bij elkaar komen en ook onze inbreng voor de netwerk-bijeenkomsten en het ICEC World Congress 2022 leveren. We staan vol enthousiasme klaar om nieuwe en actuele initiatieven op te pakken en verder te laten groeien en bloeien. We zouden het super vinden als we door uw inbreng aan het einde van 2022 een prachtig boekje kunnen oogsten. U bent van harte uitgenodigd binnen onze SIG GWW.

SIG Value Management (VM)

Value Factory

De SIG VM is betrokken geraakt bij het 'VM in the Belt & Road initiative'. Dit is een initiatief van de Universiteit van Hong Kong. Hein de Jong heeft daar samen met Alvin Tehmono (Indonesia),

Xiaoyi WEI (Hong Kong) en Mei Yung LEUNG (Hong Kong) met een groep fanatieke vakbroeders uit drie continenten en meer dan vijf landen het VE-proces doorlopen. De aandacht ging vooral uit naar de culturele diversiteit en de behoefte om VM samen groter te maken in de 'Belt & Road' landen. De groep kwam met het idee om een zogenaamde 'Value Factory' te organiseren. Hein heeft op 18 en 19 februari 2021 de eerste 'Value Factory' georganiseerd. Er waren 70 deelnemers uit dertien landen uit vijf continenten. In totaal werd er door deelnemers uit vier verschillende landen zes uur gepresenteerd. Ook vonden er 'FAST' oefen uurtjes plaats en werd er heel veel genetwerkt. De organisatie was top en er was heel veel 'VE-lol!' Er zijn daarna nog meerdere 'Value Factory's' georganiseerd en we werken aan een NL-editie.

Value Factory

Value- en Cost Engineering 2.0: Samen sterker

18 maart organiseerden we een Webinar waarbij Value Engineering en Cost Engineering samen kwamen om te kijken hoe Value- en Cost Engineering 2.0 eruitziet. Onderwerp van dat gesprek was de ontwikkeling van Cost en Value Engineering als separate vakgebieden naar een integrale methode. Het publiek kon deelnemen aan het gesprek door middel van het stellen van vragen en ook werd tweemaal een poll gehouden om de mening van het publiek te peilen.

VE Café

1 april werd het eerste VE-Café georganiseerd. Het liep niet meteen storm met de aanwezigen

Value- en Cost Engineering 2.0: Samen sterker

maar de gezelligheid deed daar niks aan onder. Het was een continue stroom van in- en uitlopers. Net een echte borrel in het café.

VE Café

Opleidingen

Er is een inhouse zesdaagse VM-training gegeven bij de het ingenieursbureau van de Gemeente Amsterdam.

Basisopleiding Value Management: de zesdaagse opleiding is doorgegaan met maar liefst veertien deelnemers.

Advanced Value Management I (VM2) en Advanced Value management II (VM3) zijn niet doorgegaan.

Robin de Graaf van de Universiteit Twente verzorgde de opleiding voor de studenten. Hij heeft twintig studenten opgeleid tot het basis certificaat. Ieder jaar is het voor de ervaren Value Manager een eer om Robin te helpen bij het examineren.

En wat gebeurde er nog meer?

Onze vicevoorzitter Bart Schalkwijk is op het strand getrouwd.

Robert-Jan Lenselink en Ed Antoine zijn beiden met pensioen gegaan. We gaan ze enorm missen. Of eigenlijk niet, want beiden zijn nog

steeds met regelmaat er toch nog even bij. Fokke de Vries van DPS Group en Akshaya Bomanwar van Besix zijn juist als nieuwe enthousiaste leden aangehaakt.

Cost Engineering Machinebouw & Maakindustrie (CEMM)

Ook de CEMM SIG ondervond belemmeringen door de aanhoudende pandemie. Door de Covid-19 crisis kon de gebruikelijk werkwijze van werkbezoeken bij bedrijven geen doorgang vinden. De mix van vaste, trouwe deelnemers moest wederom haar toevlucht nemen tot Teams meetings om de contacten te onderhouden. Dat was vervelend juist toen het leek dat er weer meetings gepland konden worden.

De SIG CEMM heeft dit jaar drie bijeenkomsten gehad, in februari, juli en augustus. Alle meetings waren via Teams. Daar werden de ontwikkelingen bij de deelnemende bedrijven besproken en contacten gelegd. Ook werd de laatste hand gelegd aan een online tool-survey (zie onder).

Een vierde bijeenkomst, de DACE-contactbijeenkomst, was toegewijd aan SIG CEMM met drie presentaties rondom het thema Sustainability. Sustainability is een thema dat ook bij veel technologiebedrijven in toenemende mate op de agenda komt.

De meeting, die gepland was op 25 november, ging uiteindelijk op het laatste moment toch niet door vanwege de aangescherpte Covid-maatregelen. Deze meeting is verplaatst naar het voorjaar 2022.

Tussen de meetings door heeft de SIG initiatief genomen om te komen tot een 'CACE Monitor' (Computer-Aided Cost Engineering). De bedoeling is om met regelmaat een survey uit te sturen rondom de adoptie van Cost Engineering tools. Op die manier kan worden bijgehouden welke tools hun opmars maken en hoe de verspreiding en adoptie eruitzien. Dit helpt de Cost Engineers en hun managers weer hun toolsupport voor de lange termijn te plannen. De eerste test versie is nu uitgezet. Het is de bedoeling om op het ICEC 2022 congres hierover terugkoppeling te geven aan een bredere community.

SIG HCB

De SIG HCB is een samenwerking van NVBK en DACE. Deze SIG heeft zich in 2021 met de in 2020 opgerichte werkgroep levensduurkosten verder gericht op het thema levensduurkosten. Het uitgangspunt is: het is veel verstandiger de investeringen te baseren op levensduurkosten dan op initiële investeringskosten.

Integraal rekenen aan kosten, opbrengsten en waarde. Nu en op termijn.

Hoe zorg je er nu voor dat je een verantwoorde investering doet met oog voor de toekomst? Juist, je hebt inzicht nodig in de cijfers. Op strategisch, maar ook op detail-

niveau. Keuzes ten aanzien van de locatie, renoveren of nieuwbouwen en gebouw- en installatieconcepten, dienen integraal, kwalitatief en kwantitatief te worden beoordeeld. Over de hele levenscyclus, dus levensduurkosten.

Wat brengt dat mij als gebouweigenaar of -gebruiker? En hoe werkt zo'n berekening dan? Is die berekening uniform en valt die te benchmarken? Wat is de gevoeligheid als ik kosten beschouw over een periode van zeg 30 jaar? Durven we het al aan om toekomstige opbrengsten toe te kennen aan circulaire gebouwen of gebouwdelen?

Kortom, veel vragen. Voor de leek, maar ook nog voor veel professionele partijen en kostendeskundigen. Met elkaar gaan we op zoek naar definities en rekenmethodes en vooral voor zorgen dat we met elkaar dezelfde taal gaan spreken. Hierover zijn in 2020 twee publicaties verschenen en in 2021 zijn er nog twee verschenen. De thema's van de publicaties uit 2021 zijn:

- Levensduurkosten, maak de juiste keuze op het juiste moment.
- Levensduurkosten: welke wetten, duurzaamheid labels en normen zijn er?

Tevens is er een interview gepubliceerd met Marco van Zandwijk over levensduurkosten voor schoolgebouwen: 'Straks profiteren van de slimme investeringen van nu'.

De publicaties staan op: <https://www.linkedin.com/groups/8970183/>

In 2022 zullen meer publicaties volgen.

NVBK/DACE-contactbijeenkomst: 'Levensduurkosten in de praktijk'

Op 30 september 2021 was er de NVBK/DACE-netwerkbijeenkomst 'Levensduurkosten in de praktijk'. Deze bijeenkomst werd georganiseerd door de werkgroep van SIG HCB.

De presentaties hadden allemaal als thema levensduurkosten vanuit verschillende perspectieven: de opdrachtgever, de opdrachtnemer en de eindgebruiker.

Deelnemers werkgroep Levensduurkosten
De werkgroep bestaat uit:

- Erik Weldring, Rijksvastgoedbedrijf, Erik.Weldring@rijksoverheid.nl
- Bernd Karstenberg, Life Cycle Vision, bkarstenberg@lifecycle.vision
- Frank Michielen, AT Osborne, Frank.Michielen@atosborne.nl
- Djordy van Laar, IGG Bouweconomie, d.vanlaar@igg.nl
- Gerard van Dijk, Brink Management / Advies, g.van.dijk@brink.nl

Hiernaast is eind 2021 een LinkedIn-groep opgericht met 115 leden, veel volgers en geïnteresseerden.

SIG Young Professionals

In 2021 is er voor de SIG Young Professionals niet veel gebeurd. Het jaar daarvoor was lastig. We concludeerden toen dat we graag meer fysieke bijeenkomsten hadden willen hebben. Helaas kunnen we dit over 2021 ook zeggen.

In 2021 bestond het bestuur uit Job Danhof van Cost Engineering Consultancy, Vincent de Niet van Tata Steel, Cyril Boers van Stami-carbon en Niels van Pelt van Primaplan.

Voor bijeenkomsten blijft het streven van DACE Young Professionals wederom om een groep van ongeveer 25 actieve leden te hebben, met een aanwezigheid bij evenementen van ongeveer 50% van de leden. Deze aanwezigheidscijfers hebben wij het afgelopen jaar niet gehaald. Dit komt volgens ons grotendeels vanwege de beperkte mogelijkheden om fysieke bijeenkomsten te organiseren. Wij hopen dan ook dat het komende jaar het weer toelaat om fysieke bijeenkomsten de houden. Ook merken wij dat de actieve groep deelnemers langzaam kleiner wordt, de drempel voor nieuwe leden is dan ook groter om dezelfde reden als hierboven genoemd.

De bijeenkomsten die in 2021 zijn georganiseerd, worden hieronder kort omschreven. In het afgelopen jaar hebben we geen inhoudelijke bijeenkomsten kunnen houden, omdat we deze graag fysiek wilden laten plaatsvinden en wij hiervoor niet de ruimte konden vinden. De bijeenkomsten die wij wel gehad hebben, waren gericht op kijken hoe het met elkaar gaat en hoe we verder willen met de toekomst van de Young DACE. Hierin hebben wij dan ook nogmaals bevestigd dat er vooral behoefte is aan fysieke bijeenkomsten waarin persoonlijke ontwikkeling centraal staat. Hier gaan we dan in 2022 ook weer opnieuw naar op zoek.

In het kort zal de SIG YP in 2022 opnieuw de focus leggen op een actievere participatie dan in vorige jaren, met daarbij extra aandacht voor persoonlijke ontwikkeling.

Charter DACE Young Professionals

SIG CM

SIG Contract Management (CM)

De missie van de SIG Contract Management (CM) is het stimuleren van de professionele ontwikkeling van de leden van de SIG in contractmanagementtechnieken, -tools en -methodologieën. Vanaf de start worden de bijeenkomsten bezocht door twintig leden in een gemixte samenstelling van asset owners, aannemers en adviseurs. Het bestuur wordt gevormd door Jouke van der Schors (Vijverberg) als voorzitter en Robert de Vries (Stork) als vicevoorzitter.

Doelstellingen

De SIG CM heeft de volgende doelstellingen:

- Het delen, uitwerken en ontwikkelen van technieken, tools en methodologieën voor contractbeheer om de faalkosten in projecten te verminderen.
- Het verbeteren van de samenwerking tussen partners in de waardeketen - ingenieurs, asset owners en aannemers - door het verbeteren van het begrip van elkaars contractuele posities.
- Het delen van leerervaringen, best practices en nieuwe ontwikkelingen aan het DACE-netwerk en andere sectoren van de industrie.

Vertraging & Verstoring in projecten

Wij hadden het genoeg om in 2021 één van de weinige live DACE-contactbijeenkomsten te mogen verzorgen in hotel De Soester Duijnen. Deze bijeenkomst stond in het teken van vertraging en verstoring in projecten.

Binnen het DACE-netwerk is vertraging en verstoring in projecten een terugkerend thema. Asset owners, contractors en adviseurs werken samen om nieuwbouw- en onderhoudsprojecten van assets te realiseren. Vertraging en verstoring is een veel voorkomend thema bij deze projecten. De commerciële afhandeling hiervan is tijdrovend en vaak onvoorspelbaar.

Op 17 juni 2021 hadden wij waardevolle discussies met de deelnemers. Vanuit het SIG CM bedanken wij Joost Dekker (Shell), Fred Meershoek (Croonwolter&dros), Jasper Tiessens (Vijverberg) en Stan Putter (Smallegange) voor het delen van hun ervaring in dit onderwerp vanuit de verschillende perspectieven binnen de keten.

Oproep voor 2022

Uit de afgelopen bijeenkomsten blijkt dat Contractmanagement binnen de keten sterk leeft. Wij verwelkomen graag meer contractmanagers!

Ko des Bouvrie

Afscheid Ko des Bouvrie

De derde contactbijeenkomst op 30 september 2021 werd live gehouden in De Soester Duinen; de tweede keer dit jaar dat dit zo kon. DACE-voorzitter Robert de Vries opende de bijeenkomst en begon met de uitreiking van de DACE-penning aan Ko des Bouvrie, die op 30 september na 35 jaar zijn laatste DACE-bijeenkomst bijwoonde. Deze penning is nog maar vijfmaal eerder uitgereikt en Ko was dan ook bijzonder verrast en zoals hij zelf aangaf voor het eerst sprakeloos. Ko verdient deze penning met name ook door zijn internationale activiteiten en daar reflecteerde Ko ook op. Hij gaf aan dat we nog veel kunnen leren van wat er bijvoorbeeld in Amerika gebeurt. Verder gaf Robert aan dat Ko deze penning hoort te krijgen vanwege zijn gehele oeuvre, die zowel breed als diepgaand is. Hij weet altijd het overzicht te houden en tegelijk is hij niet te verslaan op de details. Robert memoreerde een aantal andere historische gebeurtenissen die op 30 september plaatsvonden en die een duidelijk verband hebben met de uitreiking van de DACE-penning aan Ko. De eerste beklimming van de Weiskugel in 1861 vanwege het hoogtepunt dat bereikt is, de eerste uitgave van een Kuifje album in 1930, vanwege het icoon van nieuwsgierigheid en onderzoek dat daarmee werd geïntroduceerd en de eerste uitzending van de Flintstones in 1960, die zo een mooi perspectief geven op wat innovaties betekenen, ook in het Stenen Tijdperk. Hierbij danken we Ko nogmaals hartelijk voor zijn jarenlange inzet.

DACE contactbijeenkomst september 2021

ICEC World Congress 2022

In 2021 heeft het Dace bestuur een groot deel van het ICEC Wereldcongres voorbereid. Het resultaat van al die activiteiten vindt u in de samenvatting van het congres hieronder.

About ICEC World Congress 2022

ICEC World Congress 2022 is a global conference of the International Cost Engineering Council (ICEC) to be held in conjunction with and hosted by the Dutch Association of Cost Engineers.

After Milan (2014), Rio de Janeiro (2016), and Sydney (2018) the biannual ICEC World Congress will return to The Netherlands from June 12 – 15, 2022, after 24 years.

ICEC, the International Cost Engineering Council, represents more than 300.000 ICEC Professionals (Cost Engineers, Project Controls Professionals and Quantity Surveyors), in more than 40 Associations working in more than 120 Countries (www.icoste.org). The ICEC Professionals work globally in amongst others the building, infra, petrochem, steel, mining, food, manufacturing industries.

The ICEC World Congress (www.icecworldcongress.com) brings together Principals, Customers, Engineers, Contractors and ICEC Professionals to share experiences and knowledge around the theme of the ICEC World Congress, which is 'Predictable Projects in a Dynamic World'.

A Dynamic World refers to innovation (technical & IT), environmental challenges (sea rise, sustainability) and economic developments (world markets, COVID). Research shows that large numbers of projects are completed with a time and/or a budget overrun, a challenge for the ICEC Professionals to improve Predictability. The combination: 'the need to be predictable in a dynamic world' should provide interesting presentations, panel discussions, and discussions amongst attendees of the ICEC World Congress deepening our understanding of this phenomenon.

First hybrid edition of ICEC

Considering the unpredictable consequences of COVID, the ICEC World Congress will be organised in a hybrid format: partially live and partially via online live streams supplemented with an on demand channel with pre-recorded presentations. Both will ensure you an excellent experience and network opportunity. We aim for a 'live program' in three

parallel rooms in 'De Doelen', a conference Centre in Rotterdam, the Netherlands, and 'online' virtual live streams supplemented with an on-demand channel, with recorded presentations. The live program will be centered around keynote speakers, presentations (reflecting experience, research, developments), and panel discussions on selected subjects to deepen the subject. Furthermore, there will be selected workshops. We anticipate approximately 300 participants, with a maximum of 700 participants in 'De Doelen' and between 700 to 1500 participants to connect virtually, without a maximum.

What is a hybrid conference?

A hybrid conference is a new innovative way of conferencing to learn, connect, and network. Delegates can attend either in person or online from wherever they are in the world. Delegates will experience all the usual highlights of the ICEC Congress including keynote presentations, sessions, talk shows, and outstanding networking opportunities. Through a powerful virtual platform, delegates will also be able to explore live and on-demand content, interact in live-streamed Q&A discussions, engage virtually with other industry professionals and visit the exhibition floor.

Your safety is our top priority

We would like to stress the fact that health and safety is very important at ICEC 2022 and for event host DACE. The well-being of our delegates, exhibitors, and sponsors is our top priority. We're closely monitoring COVID-19 regulations in line with advice from the Dutch Government and local health authorities to ensure your health is protected. In addition, we are working with our conference venue partners to ensure a safe and secure environment. This includes new measures around physical distancing, increased hygiene practices, safe food service, sanitization, and cleaning protocols for your safety on site.

"The congress is designed to educate professionals towards a variety of global industries that powers from precision. Cost and value professionals are critical thinkers who strive to provide their clients with accurate costings and funds management from pre-design to design to construction to operation to obsolescence." says Robert de Vries, President of DACE.

We look forward to meeting you at 'De Doelen' in Rotterdam!

Opleidingen

In september 2021 is DACE gestart met de derde geheel in eigen beheer ontwikkelde 'Certified Cost Engineer' (CCE) opleiding. Zestien studenten volgen deze opleiding. In samenwerking met gerenommeerde partners en geaccrediteerd door ICEC, worden in iets meer dan een jaar alle aspecten van het vakgebied van de Cost Engineer behandeld.

Dit gebeurt tijdens zes driedaagse face to face blokken en door zelfstudie.

SIG Value Management organiseerde in 2021 de VM1 zesdaagse cursus, onder leiding van de gecertificeerde trainers in Value Management (TVM) Timme Hendriksen en Koen Schmitz. De waardering voor de cursussen

was wederom heel erg hoog met gemiddeld ruim een acht.

Daarnaast is er een inhouse zesdaagse VM-training gehouden bij de Gemeente Amsterdam.

De certificeringsraad NCRM heeft één nieuwe PVM gecertificeerd en twee nieuwe opleidingen beoordeeld en gecertificeerd. In totaal zijn vijf nieuwe Value Engineers opgeleid en het opleidingspotentieel groeit. Met de andere Europese certificeringsorganisaties is hard gewerkt aan de nieuwe website www.valueforeurope.com en verder is er binnen Europa gewerkt aan het uitbrengen van een nieuwe versie van de EN-12973-2020, die in januari 2020 werd gepubliceerd.

Dit jaar heeft DACE ook weer de cursus 'Essenties van Cost Engineering' georganiseerd. Hieraan deden elf deelnemers mee. Tijdens de vierdaagse cursus (2x2 dagen) kwamen alle aspecten voor het opstellen van begrotingen voor investeringsprojecten en de bewaking hiervan aan de orde. De cursus werd gegeven door Jack Spits (Dupont) en diverse gastdocenten.

De tweedaagse cursus 'Essenties van Project Cost Control' is in december 2021 gehouden met tien deelnemers. Aan de 'Leadership for Cost Engineers' training in september 2021 deden negen cursisten mee. Het doel van die training is om praktische leiderschapsideeën en -technieken te leren om Cost Engineers nog effectiever in hun vak te laten zijn.

CERTIFICERING

De registratie van gecertificeerde beroepsbeoefenaars is van groot belang voor de kwaliteitsborging in het kostenmanagement.

Certified Cost Engineer (CCE)

Op 31 december 2021 bevatte het CCE-register 72 Certified Cost Engineers. Het register van gecertificeerde beroepsbeoefenaars is op de website te raadplegen.

DACE Basiscertificaat VM en Professional in Value Management (PVM)

Op 31 december 2021 bevatte het VM-register 282 gecertificeerden met DACE-Basiscertificaat VM en tien DACE-PVM gecertificeerden.

INTERNATIONAL COST ENGINEERING COUNCIL (ICEC)

DACE is aangesloten bij ICEC en maakt zo deel uit van de wereldgemeenschap van 300.000 Cost Engineers in meer dan 120 landen.

PUBLICATIES

Website

DACE heeft haar website www.dace.nl up-to-date gehouden en uitgebreid met regelmatige nieuwsberichten vanuit de SIG's en de keten. In de Kennisbank op de nieuwe website van DACE zijn eenvoudig grote hoeveelheden goed geormerkte documenten en bestanden terug te vinden met behulp van diverse zoekcriteria en filters. Ook het uploaden van documenten is vereenvoudigd.

Normtijden V2

Ook in 2021 ontving DACE vanuit de hele wereld bestellingen voor haar Normtijden. Deze DACE-arbeidsproductiviteitsnormen worden (wereldwijd) gebruikt als basis voor

kostenramingen, productiviteitsmetingen, kostenbeheersing en als standaard in contracten.

YOUR MULTIDISCIPLINARY STANDARD FOR LABOUR PRODUCTIVITY NORMS

DACE LABOUR NORMS

Added Value

- Cost Estimating, Planning & Cost Control
- Measurement of Productivity
- Tendering & Contracting
- Standardization
- Benchmarking

LABOUR PRODUCTIVITY GUIDE FOR CONSTRUCTION & MAINTENANCE IN INDUSTRIAL PROJECTS

Information about Labour productivity norms for defined construction activities, covering the following disciplines:

- Civil & Engineering Installation • Structural Steel
- Plant & Piping Installation • Refining
- Electrical & Instrumentation • Maintenance

Using a common standard as the DACE Labour Norms enables comparison and allows for better labour performance between your own and suppliers.

These norms are intended to be used as a guide for estimating and benchmarking productivity. They are not intended to be used as a contract document. Many international companies have already implemented DACE Labour Productivity Norms as a standard for their contracts to support benchmarking, cost savings and productivity improvements.

DACE LABOUR NORMS

This book, issued by DACE, the Dutch network and coverage center for Cost Engineering and Value Management, provides a practical guide to the use of labour productivity norms in a wide range of disciplines that are involved in the construction and maintenance of industrial production facilities. The DACE Labour Norms governs the use of labour productivity norms in a wide range of disciplines, covering the following disciplines: civil and engineering installation and efficiency factors. DACE strongly recommends that users apply the guidelines in the DACE Labour Norms to ensure consistency and reliability.

DACE Labour Norms is a unique, world-wide accepted database, provided by DACE Special Interest Group Cost Engineering Process Industry.

DACE Labour Norms - Version 2 (Dutch/English) can be ordered at:
DACE www.dace.nl

DACE membership price: € 675,- (incl. VAT)
Non-membership price: € 495,- (incl. VAT)
90% discount for Version 1 owners.

Bureau DACE | P.O. Box 5006 | 1000 EB Amsterdam | Tel. +31 (0)20 747 36 10 | info@dace.nl | www.dace.nl

DACE Prijzenboekje

Editie 35 van het vertrouwde en ondertussen Engelstalige DACE Prijzenboekje is in november 2021 uitgekomen.

Vakblad VIEWonVALUE

In 2021 bracht DACE het vakblad 'VIEWonVALUE' tweemaal uit (april en oktober) met een oplage van 1500 stuks. 'VIEWonVALUE' is een onafhankelijk vakblad en bevat niet alleen kennis en nieuws voor Cost en Value Engineers. Ook voor projectmanagers, bestuurders en andere besluitvormers, in zowel private als publieke ondernemingen, geeft het blad informatie over de achtergronden van analyses waarop zij hun besluiten nemen. Vragen die aan de orde komen zijn onder andere: Hoe komt een raming of een waardeanalyse tot stand? Welke impliciete aannames of onzekerheden zitten er in de gehanteerde benaderingen? Hoe kan het dat ik de resultaten anders interpreteer dan een opponent?

Het blad wordt door DACE in eigen beheer uitgegeven en de redactie stond in 2021 onder leiding van Ed Antoine (RHDHV). In het najaar van 2021 heeft Ed het stokje overgedragen aan Carmen Valk-Struik (Ycontrol).

DACE bedankt Ed Antoine en de redactie van harte voor hun inzet, waardoor het mooie vakblad ook in 2021 met hoge kwaliteit kon worden uitgebracht.

VIEWONVALUE

DE MEERWAARDE VAN COST EN VALUE ENGINEERING

Risico's en onzekerheden

25 jaar RISMAN: verleden, heden en toekomst van het leven omgaan met onzekerheden

Column: Is serious gaming een manier om risico's en onzekerheden te managen?
In de beperking herkent men de meester.
Een ding is zeker, en dat zijn de onzekerheden.

www.viewonvalue.com

DIRECTIE EN BUREAU

De directie werd gevoerd door ir. J.J.W. Sanders. Secretariële en financieel-administratieve diensten, webhosting en communicatie ondersteuning werden geleverd door MOS te Nijkerk. Het MOS-team bestond uit de secretaresses Esther Faber en Francis Bakker en de boekhouder Keith Wilson. Het MOS-communicatieteam onder leiding van Edith Koetsier heeft geholpen met het beheer van de website, diverse promotiematerialen en het vakblad 'VIEWonVALUE'.

NAP

DACE is gelieerd aan de Stichting NAP. Statutair nemen de bedrijven deel aan beide stichtingen.

DACE contactbijeenkomst juni 2021 Soesterduinen

DEELNEMERS

In 2021 meldden vier bedrijven zich aan als deelnemer van de Stichting DACE. Daarnaast trokken zich twee bedrijven als deelnemer terug.

Deelnemende bedrijven op 31 december 2021:

Actemium
AddendoValue
Antea Nederland
Arcadis Nederland
Ardee
Avans Hogeschool
AVEBE
AWL
Ballast Nedam Infra Projects
Besix Nederland
Bluewater Energy Services
Boskalis Nederland
Brand Energie & Infrastructure
Bronswerk Heat Transfer
CB&I Nederland B.V.
Centrient Pharmaceuticals
CoNet Group
Cost Engineering Consultancy
COVRA
Croonwolter&dros
Dekra Solutions
Dinel Group
Dow Benelux
DPS Engineering
Driessen Appendages
Duiker Combustion Engineers
ECN
Energie Consult Holland
Engie
ENGIE Services Nederland
FIB Industries

Fluor
FrieslandCampina Nederland
Gemeente Groningen
Geurts Technisch Adviseurs
Gunvor Petroleum Rotterdam
Harsveld Apparatenbouw
HaskoningDHV Nederland
Heineken Supply Chain
Hexagon PPM Benelux
HKB Ketelbouw
Hofstetter
Hogeschool Arnhem en Nijmegen
Hogeschool Utrecht
Hogeschool Windesheim
Huntsman Holland
IAC Group
Imperium Project Control
Ingenieursbureau Amsterdam
ISPT Institute for Sustainable Process Technology
Iv-Groep
Jacobs Nederland
JB Systems
Kapp Nederland
KH-Engineering
Kienbaum Management Consultants
Klip Engineering Pijpleidingen
Koninklijke DSM
Kooiman Apparatenbouw
Liondon
Mecon Engineering
Mourik Services
Movares
N.V. Nuon Energy Sourcing
NAM
Petrogas E&P
Plan B Advies
Powerspec Instrumentation
Primaplan PCS

Procap
ProRail
Quercus Technical Services
Reden
Rijkswaterstaat GPO
Riskineering
Shell Global Solutions International
Sitech Services
Speciaal Roestvrijstaal Industrie
SPIE Controlec Engineering
Stork
Tata Steel IJmuiden
Tauw
TCPM Ingenieurs en adviseurs
Team Terminal
Tebodin Netherlands
Technip Benelux
TechnipFMC
T-GRADIN
TMS Moerdijk
Treecon
Trésviri Cost Engineering Solutions
Troostwijk Taxaties
TU Delft, Faculteit 3mE
Turner & Townsend Europe
Universiteit Twente
Vandervalk+Degroot
Van Hattum en Blankevoort
Vicoma Engineering
Vijverberg Management Consultants
Vincotte Nederland
VIRO Arnhem
Visser & Smit Hanab Installatie
VMI Holland
VOMI
Vopak Management Netherlands
Yara Belgium
Ydo organisatie-adviseurs
Yokogawa

COLOFON

Jaarverslag 2021
Bureau DACE
Postbus 1058
3860 BB Nijkerk

Tel. 033-2473455
E-mail info@dace.nl
Website www.dace.nl

